

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Electores Imperatorvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

Matth. 12.
Matth. 6.

dum nulla in eo libro præmittitur occasio carpendi Romanos pontifices, imo & sine occasione, omnia ipsorum facta in deteriorem accipiens partem, cordis secreta rimans, & in malum sensum semper interpretans, in eos eorumque ministros acerbissime inuehitur semper, nec parcit vnquam: vt plane de illo sit iure meritoque dicendum: *Malus homo de thesauro suo profert mala*, cum & secundum illud dictum Saluatoris acciderit ipsi: *Si oculus tuus nequam fuerit, totum corpus tenebrosum erit*: dum etiam quæque sancta, quæque iusta accipia in prauum sensum accipiens, fugillat pariter & infamat. Sed quid accidit? cum liber iste, indignus luce a maioribus iudicatus, occultatus lateret in angulo, his ipsis temporibus nostris, magno præconio tamquam præuia face, emerfit in lucem, nouatoris opera editus Londini in Anglia, anno Redemptoris millesimo quingentesimo septuagesimo primo. A quo libro si quis demat calumnias, inuectiua, dicacitates, & blasphemias in apostolicam sedem frequenter iteratas, aureum sane dixerit commentarium, vt pote quod ex publicis monumentis, totidem verbis redditis (vt dictum est) egregie contextum & coagmentatum inueniatur.

De Concilio œcumenico sub Innocentio papa IV.

In quo quidem inter alia nobilia monumenta habentur acta Concilii Lugdunensis œcumenici, cui interfuerunt in primis ipse qui indixit Innocentius papa IV. anno Redemptoris millesimo ducentesimo quadragesimo quinto, simulque duo patriarchæ orientales, Constantinopolitanus videlicet & Antiochenus, suamque præsentiam eidem exhibuit imperator Constantinopolitanus, præter alios principes, regumque legatos, post præsidēs diuersarum ecclesiarum. In eo autem post excommunicationis sententiam promulgatam ab ipso pontifice in Fridericum imperatorem, post tractationem eorum quæ spectant ad expeditionem in subsidium terræ sanctæ, complura alia ad statum ecclesiæ bene disponendum constituta sunt, & inter alia titulus est additus de electionibus, ob litium decisionem, in eoque simul septem definiti ab eodem pontifice electores imperatorum leguntur his verbis:

ELECTORES IMPERATORVM.

Septem primitus instituti electores.

LAICI {
Dux Austria.
Dux Bauaria.
Dux Saxonum.
Dux Brabantia, qui & Louania.

PRÆLATI {
Archiepiscopus Coloniensis.
Archiepiscopus Moguntinus.
Saltzburgenensis. } PRINCIPALES.

Sequuntur hæc: *Isti ducentur in insulam quamdam Rheni, & dimittentur soli in ea, & amouebuntur omnes nauicula, & ibi tractabunt de electione imperatoris. Nec adueniat aliquis ad eos, donec sint concordēs. Huic negotio præerit archiepiscopus Coloniensis, secundus Moguntinus, tertius Saltzburgenensis.*

ANNO
CHRISTI
996.

Hæc de electoribus septenario numero definitis. Stetit numerus conscriptus, perseveravitque in futurum; personæ autem quatuor mutata, nempe ut pro Saltzburgenfi positus fuerit archiepiscopus Treuirensis, proque tribus illis ducibus, Austriæ, Bauariæ, atque Brabantia, fuerint subrogati, comes palatinus Rheni, marchio Brandeburgensis, atque rex Bohemiæ, qui potius locum teneret definitoris, si discrepent electores, quam vnus ex electoribus ipsis.

A quonam autem, retento electorum septenario numero, facta fuerit ista mutatio, num ab eodem Innocentio, vel alio aliquo ex successoribus eius, hoc fatemur nos latere. Ex conuentione autem Germaniæ principum id esse sancitum, qui sui temporis chronicon scripsit, perduxitque vsque ad annum ducentessimum quinquagesimum sextum, post indictum sub Innocentio IV. Concilium Lugdunense annos vndecim, Albertus abbas Stadenfis, quod haud pridem Helmæstadii cufum est, anno Domini 1587. hæc habet: *Ex prætatione principum & consensu eligunt imperatorem, Treuirensis, Moguntinus, & Coloniensis. & de sæcularibus: Palatinus eligit, (inquit) quia dapifer est; dux Saxonia, quia marscalcus; & margrauius de Brandenburg, quia camerarius: rex Bohemia, qui pincerna est, non eligit, quia non est Teutonicus.* Hæc ipse.

Ex quibus illud in primis intelligere possumus, id ipsis exposcentibus principibus simul consentientibus, (nam hoc est illud quod ait *ex prætatione principum & consensu*) vel ab ipso Innocentio IV. post Lugdunense Concilium factum esse, vel sub eius successore Alexandro IV. cuius annus secundus incidit in annum Redemptoris 1256. ad quem dictus auctor suum perduxit chronicon, & non ab ipsis principibus sua sponte: nam cuius fuit de septem electoribus legem condere, non alterius quam ipsius esse potuit eam aliquo modo mutare, vel quomodolibet moderari.

Elicitur etiam ex dicta Alberti assertionem, ipsum regem Bohemiæ nondum in electorem vel definitorem inter electores ad numerum septenarium coopratum fuisse, ante scilicet dictum annum quinquagesimum sextum post millesimum ducentessimum, quo ea ipse scribebat. Quod vero qui ab Innocentio electi principes electores dux Austriæ, dux Bauariæ, & dux Brabantia cesserint aliis, inde prouenisse videri potest, quod magis cuperent eligi, quam eligere imperatores; sicque inter eligendos potius quam inter electores locum habere maluerint.

Porro ante hæc tempora nullum historicorum inuenire est, qui vel nomine tenus septem electorum meminerit. Qui primus horum meminisse reperitur Martinus Polonus, qui claruit eodem Innocentio papa IV. in Ottone III. de istis agit his verbis: *Et licet isti tres Ottones per successionem generis regnauerint, tamen postea fuit institutum, ut per officiales imperii imperator eligeretur, qui sunt septem, videlicet primi tres cancellarii, Moguntinus Germania, Treuirensis Gallia, Coloniensis Italia, marchio Brandenburgensis camerarius est, palatinus dapifer, dux Saxonia enssem portat, rex Bohemus pincernam agit. Vnde versus:*

*Moguntinensis, Treuirensis, Coloniensis,
Quilibet imperii fit cancellarius horum,
Et palatinus dapifer, dux portitor ensis,
Marchio prepositus camera, pincerna Bohemus:
Hi statuunt dominum cunctis per sacula summum.*

ANNO
CHRISTI
996.

Thom. de
reg. prin.
lib. 3, c. 19.

Hæc Martinus, primus omnium auctor qui septem meminit electorum, in Ottone III. referens quæ postea suo tempore facta essent. Vnde irrepsit error, ut sub Ottone III. sub quo id ab eo scriptum inuenerunt, multi putauerint septem fuisse creatos electores, scripserintque a Gregorio factum, quod scriptum repererunt sub eodem Gregorio papa V. nimirum ab ipso eisdem septem constitutos fuisse electores. Cum tamen illud quod Martinus ait: *Tamen postea fuit institutum, ut per officiales imperii, &c.* ad sua ipsius Martini tempora (ut audisti) sit referendum. Et cum non alius quam Martinus (ut dictum est) primus auctor huius assertionis habeatur, (nullus enim, quod repetendum est, ante eum repertus est auctor qui vel nomine tenus septem electorum meminere) ad ipsum allusisse oportuit sanctum Thomam, dum de regimine principum scribens hæc obiter ait: *Otto imperium tenuit usque ad tertiam generationem, quorum quilibet vocatus est Otto. Et tunc (ut historici tradunt) per Gregorium V. genere similiter Teutonicum prouisa est electio, ut videlicet per septem principes Alemannia fiat, quæ usque ad ista tempora perseverat, quod est spatium ducentorum septuaginta annorum vel circiter, & tantum durabit quantum Romana ecclesia, quæ supremum gradum in principatu tenet, Christi fidelibus expediens iudicauerit.* Hæc sanctus Thomas: qui cum numeret ducentos septuaginta vel circiter annos a Gregorio V. utique ad vltima tempora eiusdem sancti doctoris ea est scriptio referenda, cum ipse obiisse dicatur anno septuagesimo quinto post millesimum atque ducentessimum annum.

Ceterum etsi Martini historia hæc excedat tempora, ut quæ perueniat usque ad annos Redemptoris mille ducentos septuaginta sex, eam prius editam, annuis accessionibus, dum vixit, auctam possumus existimare. Cum igitur sanctus doctor his quæ asserit de septem electoribus citet historias, nec aliæ usquam sint inuentæ quæ septem electorum meminerint, nisi Martini in Ottone III. ipse eum secutus, quod ipsum sensisse putauit, bona fide conscripsit, sicut & ceteri postea eadem scribentes fecisse noscuntur. Verum non dixit Martinus: Post Ottonem id fuit obseruatum, sed sic: *Postea fuit institutum, ut per officiales imperii, &c.* Quando autem acciderit illud, postea, certe non ante Innocentium IV. ut est demonstratum. Verum amphibologia Martini scriptores illos omnes fecit errare, qui constitutionem septem electorum Gregorio V. tribuerunt, qui tantum auctor reperitur fuisse, ut electio regis in imperatorem promouendi (ut superius dictum est) ad omnes Germaniæ principes & prælatos imperii feudatarios pertineret. At hæc his satis qui puram diligunt veritatem. Hæc Baronius anno 996. numero 54. & sequentibus.

VITA